

KLIZIŠTA I ODRONI

Klizišta mogu biti mala i velika, spora ili brza, a aktiviraju se usljed:

- jakih kiša;
- zemljotresa;
- požara;
- jakih zima i smrzavanja;
- erozija u slučaju ljudske modifikacije terena;
- pojave podzemnih voda.

Bosna i Hercegovina spada u područja koja su ugrožena klizištima i odronima. Da bi se štete umanjile, važno se upoznati s ovom elementarnom nepogodom seizmološkog i litosferskog karaktera.

Klizišta predstavljaju kretanje zemlje, kamenja i drugih nanosa. Aktiviraju se i razvijaju brzo, kada se voda akumulira u zemljištu kao posljedica jakih i obilnih kiša, podzemnih voda, otapanja snijega i neadekvatne eksploatacije zemljišta. Mogu da nastanu kao posljedica lošeg odnosa prema zemljištu, pogotovo u planinskim oblastima, kanjonima ili u blizini obala. U slučaju klizišta, obrušava se masa kamenja i zemlje.

Ukoliko živite u oblastima koja su podložna klizištima i odronima:

- Obratite pažnju na čudne zvukove koji mogu biti pokazatelji pokretanja klizišta ili odrona, poput lomljenja drveća i slično.
- Ukoliko ste u blizini potoka ili kanala, budite na oprezu zbog povećanja ili smanjenja protoka vode ili zamućivanja vode.
- Razmotrite mogućnost napuštanja ugroženog mjesta, pod uslovom da to možete sigurno učiniti.
- Ostanite budni i na oprezu – slušajte upozorenja s radija i televizije o mogućim jakim kišama.

Ukoliko primijetite opasnost od klizišta:

- Obavijestite nadležnu hitnu spasilačku službu na brojeve 121, 122 ili 123.
- Obavijestite komšije koje mogu biti pogođene ovom opasnošću.
- Udaljite se iz zone klizišta, budući da je to najbolja zaštita.

Napomena:

Vožnja tokom jakih kiša je opasna. Budite vrlo oprezni ukoliko vozite – obratite pažnju na oštećene puteve, blato, odronjeno kamenje ili druge pokazatelje.

Uputstva poslije pojave klizišta:

- Držite se dalje od oblasti koja je pogođena klizištima.
- Slušajte radio i televizijske vijesti kako biste bili u toku s najnovijim informacijama.
- Obratite pažnju na poplave koje se mogu pojaviti poslije klizišta i odrona.
- Provjerite ima li povrijeđenih ili zarobljenih ljudi u blizini klizišta.
- Pomozite komšijama kojima je potrebna posebna pomoć – djeci, starijima i ljudima s posebnim potrebama.
- Provjerite i prijavite lokalnim vlastima ukoliko ima pokidanih električnih vodova ili oštećenih puteva ili pruga.
- Prijavite oštećenja u temeljima kuća, na dimnjacima ili krovovima.
- Ponovo zasadite drveće, u najkraćem mogućem roku, pošto erozija može dovesti do gubljenja zemljanog pokrivača i novih klizišta u budućnosti.

